

sygn. akt I ACz 1895/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Grzegorz Krężolek

Sędziowie: SSA Maria Kus-Trybek (spr.)

SSA Regina Kurek

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. F.

przeciwko D. F., B. F. (1), B. F. (2), K. F., Z. F. i A. G.

o ustalenie

na skutek zażalenia powoda S. F. na zarządzenie przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 19 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 90/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

sygn. akt I ACz 1893/13

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 13 listopada 2013 r.

Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Krakowie, Wydział I Cywilny, zarządzeniem z dnia 19 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 90/13, zwrócił pozew S. F. przeciwko D. F., B. F. (1), B. F. (2), K. F., Z. F. i A. G..

W uzasadnieniu zarządzenia przewodniczący wskazał, że w dniu 13 marca 2013 r. skutecznie doręczono powodowi wezwanie do usunięcia braków formalnych pozwu poprzez sprecyzowanie zgłoszonego żądania i uiszczenie opłaty sądowej od pozwu w kwocie 40 000 zł. W zakreślonym terminie powód nie odpowiedział jednak na wezwanie Sądu, przez co pozew powoda nie może otrzymać prawidłowego biegu. Dlatego też na podstawie art. 130 §2 k.p.c. podlega on zwrotowi.

Powyższe zarządzenie zostało w całości zaskarżone zażaleniem, nazwanym „apelacją” przez powoda S. F., który jednocześnie złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych.

Powód wskazał, że wcześniej nie mógł wystąpić z takim wnioskiem, albowiem w styczniu 2013 r. przeszedł ciężki zawał, a po względnej poprawie w miesiącu marcu jego stan zdrowia znowu się pogorszył. Aktualnie powód znajduje się cały czas w leczeniu. Powód przedstawił też bliżej swoją sytuację materialną, odnosząc się jednocześnie bliżej do podstaw faktycznych swojego powództwa, tzn. wskazał, że wskutek błędu notariusza, który wykorzystali spadkobiercy jego zmarłego brata A., został on pozbawiony możliwości zamieszkiwania w swym domu rodzinnym. Powód wskazał w związku z tym, że wnosi o uchylenie aktu notarialnego z dnia 18 września 2008 r. z uwagi na błąd w nim zawarty.

W oparciu o przedstawioną argumentację powód wniósł o pozytywne rozpatrzenie jego „apelacji”.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie, błędnie zwane przez powoda „apelacją”, nie zasługuje na uwzględnienie. Podkreślić jednak należy, że jego nieuwzględnienie nie zamyka powodowi drogi do dochodzenia swych praw przed sądem.

Zgodnie z treścią art. 130 §1 k.p.c. w wypadku, gdy wniesione pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych albo nieuiszczenia wymaganej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do jego poprawienia lub uzupełnienia w terminie tygodniowym. Z kolei §2 przywołanego przepisu stanowi, że po bezskutecznym upływie terminu tygodniowego przewodniczący zwraca pismo stronie.

Zgodnie z treścią wezwania z dnia 7 marca 2013 r. powód został wezwany do uzupełnienia dwóch braków wniesionego pozwu. Pierwszy brak polegał na nieprecyzyjnym sformułowaniu żądania pozwu, albowiem w prawie polskim nie ma możliwości wytoczenia powództwa o „uchylenie aktu notarialnego”. Można natomiast żądać ustalenia nieważności umowy, która tym aktem notarialnym została objęta. Przyczyną takiej nieważności może być w szczególności okoliczność, iż umowa ta została zawarta pod wpływem błędu. Na podstawie twierdzeń pozwu można było też dojść do przekonania, iż powód w istocie w dalszym ciągu uważa się, że względu na wskazywane przez niego błędy w akcie notarialnym, za współwłaściciela nieruchomości położonej w C. składającej się z zabudowanej działki ewidencyjnej o numerze (...). Dlatego też alternatywnie przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Krakowie zadał powodowi pytanie, czy w istocie domaga się on uzgodnienia treści księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości złożonej z działki nr (...) z rzeczywistym stanem prawnym, tzn. wpisania do tej księgi siebie jako współwłaściciela tejże nieruchomości. W odpowiedzi na tak sformułowane pytanie powód winien był wybrać jedną z przedstawionych mu propozycji sformułowania żądania pozwu, tzn. wskazać, że domaga się albo ustalenia nieważności umowy z dnia 18 września 2008 r. w zakresie, w jakim dotyczy ona działki nr (...), albo uzgodnienia treści księgi wieczystej prowadzonej dla tej działki z rzeczywistym stanem prawnym. Nadto, w odpowiedzi powód winien ustosunkować się do skierowanego do niego wezwania o uiszczenie opłaty sądowej od pozwu w kwocie 40 000 zł, tzn. albo tę opłatę uiścić, albo złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Nie ulega wątpliwości, że w zakreślonym terminie powód wymienionych braków nie uzupełnił, tzn. nie określił, w jaki sposób precyzuje żądanie pozwu i nie złożył wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Trafnie zatem przewodniczący zwrócił wniesiony pozew. Zauważyć zresztą należy, że powód w swym zażaleniu w zasadzie nie podważa trafności podjętego przez przewodniczącego rozstrzygnięcia, tzn. nie powołuje się na to, że w rzeczywistości wymienione braki uzupełnił w terminie, albo, że wzywaniem go do uzupełnienia tych braków było w ogóle nieuzasadnione. Innymi słowy, w zażaleniu tym nie ma nic co podważałoby trafność przyjętego przez przewodniczącego rozstrzygnięcia. Powód nie kwestionuje również skuteczności doręczenia mu wezwania do uzupełnienia braków z dnia 7 marca 2013 r. W tym stanie rzeczy nie ma żadnych podstaw, aby uchylić zaskarżone zarządzenie.

Wyjaśnić jednak należy, że zarządzenie o zwrocie pozwu nie oznacza, iż powód nie może już dochodzić swych racji na drodze sądowej. Zarządzenie to jest bowiem tylko rozstrzygnięciem formalnym, które oznacza, iż pozew z dnia 18 lipca 2012 r. traktuje się tak jakby nigdy nie został złożony. Nie stoi zatem na przeszkodzie ponownemu wytoczeniu powództwa (wniesieniu kolejnego pozwu w tej samej sprawie).

Z uwagi na to, iż treść pism powoda i podejmowane przez niego kroki w niniejszej sprawie, wskazują na to, iż powód nie ma dostatecznej orientacji w przepisach prawnych, aby samodzielnie prowadzić niniejszą sprawę, należy w trybie art. 5 k.p.c. zwrócić powodowi uwagę, że zgodnie z art. 117 §4 k.p.c. **powód może przed złożeniem kolejnego pozwu zwrócić się do sądu o wyznaczenie dla niego pełnomocnika z urzędu (adwokata albo radcy prawnego)**. Wniosek taki powód może złożyć w sądzie rejonowym właściwym ze względu na swoje miejsce zamieszkania, tj. w Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie Wydział I Cywilny. We wniosku

tym powód powinien jeszcze raz przytoczyć okoliczności, na których opiera swoje roszczenie, i ogólnie podać czego się domaga, np. że chce być uznany przez sąd za współwłaściciela nieruchomości złożonej z działki nr (...). Do wniosku powód winien dołączyć wypełniony formularz oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania (egzemplarz takiego formularza można otrzymać w każdym sądzie), a także dokumenty świadczące o trudnej sytuacji materialnej powoda. **Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu może zostać połączony z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych**, tzn. w jednym piśmie powód może domagać się zarówno ustanowienia pełnomocnika, jak i zwolnienia go od kosztów w sprawie, którą dopiero wytoczy przy pomocy pełnomocnika z urzędu. Wyznaczony dla powoda z urzędu pełnomocnik będzie zobowiązany udzielić powodowi bezpłatnej pomocy w prowadzeniu sprawy, w szczególności sporządzić dla powoda pozew, wyjaśnić mu podstawę prawną jego roszczeń, a także uczestniczyć w rozprawach i odpowiadać w imieniu powoda na wezwania sądu.

Nadto, wyjaśnić należy, że **jeżeli powód faktycznie nie zamieszkuje w domu nr (...)położonym w C., to nie powinien w pismach sądowych podawać tego adresu jako adresu swego miejsca zamieszkania, na który będą kierowane przesyłki z sądu**. Podanie innego adresu nie będzie oznaczało, iż powód godzi się na swoje wymeldowanie spod tego adresu. Alternatywnie w piśmie sądowym powód może wskazać, iż zamieszkuje pod adresem (...)C.(...), ale chce żeby przesyłki z sądu doręczać na tzw. adres do korespondencji, tj. na adres mieszkania, w którym powód obecnie rzeczywiście zamieszkuje. Należy także wskazać, iż **powód winien niezwłocznie odbierać awizowane do niego przesyłki pocztowe z sądu**. Jeżeli bowiem przesyłka nie zostanie odebrana w ciągu dwóch tygodni od daty pierwszego awiza, to sąd uzna, gdyż tak stanowią przepisy prawa, że została ona skutecznie doręczona, tzn. że powód zapoznał się z zawartością tej przesyłki, mimo iż tak naprawdę to nie nastąpiło.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c.